

faa unyttigt og vel heller ikke tilladt at omtale det nu. Jeg skal derfor ogsaa kun i Forbi-
gaaende bemærke, at foruden de Feil, der ere
paaapegede — den ærede Ordfører har nævnt
flere, skjøndt han ogsaa har nævnt een, som
det ikke havde, — var det ogsaa upraktisk der-
ved, at det var stillet til Lovudkastet og ikke til
Udvalgets Forslag. Det er oplyst, at Regje-
ringen har tiltraadt Udvalgets Forslag, og det
forekommer mig derfor tvivlsomt, at Regje-
ringsforslaget, og altsaa ogsaa de Endrings-
forslag, der ere stillede dertil, umuligt kunne
naae til Afstemning.

Formanden: Jeg maa gjøre det ærede
Medlem opmærksom paa, at den Dmstændig-
hed, at Udvalgets Fleertal i Betænkningen har
ladet aftrykke det Indhold, Lovudkastet vilde
faae, naar alle de af Udvalgets Fleertal stillede
Endringsforslag vare vedtagne, aldeles ikke
influerer paa Afstemningen eller paa, hvorledes
de enkelte Endringsforslag skulde stilles. For-
saavidt disse ikke ere Underendringsforslag til
de Endringsforslag, Udvalgets Fleertal eller
Mindretal have stillet, maatte de nødvendigtvis
alle stilles umiddelbart til Paragrapherne i det
af Regjeringen forelagte Udcast, thi det er disse,
der blive Gjenstand for Afstemning.

Sjörning: Ja, da Forslaget er taget
tilbage, skal jeg ikke indlade mig videre derpaa.
Derimod skal jeg tillade mig at gjøre opmærk-
som paa, at, hvis der til 3die Behandling maatte
blive stillet Forslag i den omhandlede Retning,
maatte det være til Udvalgets § 8, saafremt
denne vedtoges, og naturligvis ikke til Udval-
gets §§ 1—2; thi til en Bestemmelse, som forudsæt-
ter, at Fæstningsværkerne skulle vedblive, kan
der ikke være Tale om at knytte en Bestem-
melse om, at det skulde henvises til Domstolene
at afgjøre Følgerne af, at Fæstningsværkerne
ikke vedblive. Med Hensyn til dette Spørgs-
maal om at gaae til Domstolene maa det endnu
være mig tilladt at gjøre den Bemærkning, at
det staaer for mig som tvivlsomt, om man ikke,
isald Saadant vedtoges, gjorde rettest i at be-
stemme, at i saa Fald skulde der gives fuld
Erstatning, et Punkt, som det ærede Medlem
for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad)

allerebe omtalte ved første Behandling. Det
forekommer mig, at, skal det være den strenge
Ret, der skal gaaes efter, saa er det tvivlsomt,
om der er særlig Anledning til at opgive No-
get af den Ret, Statskassen maatte have. Jeg
kan iøvrigt godt forstaae, at der er flere Med-
lemmer, som ikke savne et saadant Forslag som
det, jeg har nævnet; thi jeg skal ikke nægte, at,
jo mere man læser og hører om denne Sag
og især om dette Retsspørgsmaal, desto mere
berettiget bliver den Opfattelse, at der slet ikke
er noget Retsspørgsmaal at henvise til Dom-
stolene. Det maa nemlig erkjendes, at, saa-
ledes som Spørgsmaalet blev fremdraget ved
1ste Behandling, maatte det stille sig ganske
klart, at det var et meget vanskeligt, tvivlsomt,
indviklet og gammelt Retsspørgsmaal, hvorpaa
det Hele beroede, og at det derfor var en Sag,
som i en ganske særegen Grad eguede sig til at
blive henviist til den Statsmagt, hvis Opgave
det netop er at afgjøre saadanne Spørgsmaal.
Derimod er nu ved den Stilling, hvori navn-
lig Udvalgets Fleertal og vel tillige Regjeringen
have sat sig, Situationen bleven endeel ander-
ledes. Hvis der var Tale om et privatretligt
Forhold, hvis det var et Skjædespørgsmaal,
hvis det beroede paa disse gamle Adkomstbreve,
hvis det, som det ærede Medlem for Kjøben-
havns Aste Valgkreds (Fenger) sagde under 1ste
Behandling, beroede paa „Aarhundreder gamle
Documenter“ — saa vilde det i høi Grad være
besynderligt, om vi her vilde afgjøre dette Spørgs-
maal og ikke henvise det til dets naturlige Forum,
til Domstolene; men, medens begge de ærede
Ministre under 1ste Behandling meget stærkt
pointerede denne Side af Sagen, saa har idet-
mindste den af de ærede Ministre, som under
2den Behandling har udtalt sig, ikke stillet sig
paa samme Maade, og Udvalgets Fleertal har,
som bekendt og noksom drøftet, ligeledes seet
bort fra den gamle Side af Sagen, Spørgs-
maalet om en i 1661 given Erstatning, og
holdt sig til, at det er efter „den almindelige
Lovgivning“, at Staten har denne „Herlighed“,
hvorum der er Tale. Men er dette saa, da
forekommer det mig tvivlsomt, om der er Grund
til at henvise Sagen til Domstolene. Det
forekommer mig da, at saa var Muligheden og
Betingelserne for at afgjøre Sagen her tilstede,